

راهکارهایی برای بهبود وضعیت آموزشی تاریخ

پروانه مختاری . دبیر منطقه ۱۱ تهران

اشاره

مطلبی که در پی می آید، نتیجه ی بررسی و جمع بندی دیدگاه های سرگروه های تاریخ استان های کشور است که از ۸۵/۶/۴ تا ۸۵/۶/۸ در دوره ی تأمین مدرس درس تاریخ معاصر شرکت کرده بودند. دبیران محترم، ضمن شرکت در کلاس ها، به درخواست مدرس دوره، دکتر نصرالله صالحی، مطالبی نیز تهیه کردند. از جمله، در پاسخ به این پرسش که: «چگونه و از چه راه هایی می توان وضعیت آموزش تاریخ را در سطح استان ها ارتقا بخشید؟»، به فراخور نظراتشان، پاسخ های کوتاه و مختصر و یا بلند و مفصل ارائه دادند.

با مطالعه ی مجموعه نظرات ارائه شده، تلاش شد دیدگاه های دبیران جمع بندی و عصاره و چکیده ی آن ها ذیل چند عنوان کلی آورده شود. این جمع بندی حاصل جامعه آماری ۶۵ نفره است. امید است، گروه های آموزشی تاریخ در سراسر کشور، کنار تلاش هایی که برای بهبود وضعیت آموزش تاریخ به کار می گیرند، به نظرات مطرح شده در این نظرخواهی نیز توجه خاص داشته باشند. از مجموع نظرات سرگروه های تاریخ چنین برمی آید که شیوه های بهبود آموزش درس تاریخ در حیطه ی فرایند یاددهی و یادگیری، به سه عامل بستگی دارد:

۱. معلمین (سطح معلومات معلمین و شیوه ی تدریس آن ها)؛
۲. ابزار و امکانات به کار گرفته شده برای آموزش تاریخ؛
۳. جایگاه درس تاریخ در میان سایر درس ها.

معلمین

الف) افزایش سطح معلومات و دانش معلمین

۱. برگزاری کلاس های ضمن خدمت
۲. تشویق همکاران به تحقیق
۳. برگزاری نمایشگاه کتب تخصصی لازم برای تدریس
۴. تکثیر و توزیع لوح های فشرده آموزشی و عکس و فیلم های تاریخی
۵. آموزش زبان انگلیسی به منظور رواج جریان ترجمه
۶. هماهنگی با کتابخانه های گوناگون برای استفاده ی دبیران
۷. انتخاب مقاله های تاریخی از جراید و توزیع آن ها میان دبیران
۸. فراخوان مقاله، سالی یک بار در سطح استان و یا کشور
۹. تشکیل یک هسته ی علمی متشکل از دبیران کارشناس ارشد و دکتر، به منظور انتقال مطالب جدید به سایرین.
۱۰. تشویق معلمین به مطالعه ی مجله ی رشد تاریخ
۱۱. برگزاری نمایشگاه و کنفرانس های علمی در سطح استان ها

۱۲. اختصاص چند امتیاز به منظور فعال کردن دبیران، برای شرکت در مجمع دبیران
۱۳. در اختیار قرار دادن بن خرید کتاب و کارت اینترنت
۱۴. ایجاد ارتباط بین گروه های آموزشی شهرستان ها و استان ها

ب) تحول در شیوه ی تدریس معلمین

۱. آموزش به روش های نوین تدریس
۲. به کارگیری وسایل کمک آموزشی از قبیل سی دی، فیلم و نقشه های تاریخی
- ابزار و امکانات مورد استفاده در امر آموزش
۱. برگزاری اردوهای بازدید از اماکن تاریخی و موزه ها
۲. استفاده از سایت های تاریخی در ارتباط با درس های کتاب
۳. استفاده از ادبیات و شعر در ضمن تدریس درس ها
۴. ساخت ماکت، مدل های تاریخی، طراحی نقشه ها و تهیه ی جداول تاریخی براساس مطالب کتاب
۵. تشکیل انجمن های علمی - تاریخی
۶. اختصاص یک کلاس ویژه برای جمع آوری وسایل کمک آموزشی در آموزشگاه
۷. برگزاری مسابقات دانش آموزی
۸. تعیین مکانی به نام آزمایشگاه، ایستگاه یا خانه ی تاریخ در آموزشگاه

۹. تشکیل یک کتابخانه ی تخصصی شامل کتب و مجلات تخصصی تاریخی در هر دبیرستان
۱۰. ایجاد انگیزه و روحیه ی پژوهش در دانش آموزان برای تهیه ی گزارشات تاریخ محلی
- ارتقای جایگاه درس تاریخ در میان سایر درس ها
۱. جا انداختن اهمیت درس تاریخ برای متولیان امر آموزش و پرورش

۲. تغییر نوع نوشتار کتب درسی تاریخی
۳. برگزاری المپیاد و مسابقات تاریخی میان همکاران و دانش آموزان
۴. توجه جدی به آموزش مهارت حرفه ای و انتقال تجربیات به دبیران کم سابقه و تازه کار
۵. نهایی کردن امتحان درس تاریخ
۶. منظور کردن درس تاریخ در کنکور